

Начало>Предприемане на съдебни действия>Европейския съдебен атлас по гражданскоправни въпроси>

Взаимно признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела

Взаимно признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела

Финландия

Член 17 - Информация, която се предоставя на обществеността

Във Финландия мерките за осигуряване на защита по Директива 2011/99/ЕС и Регламент (ЕС) № 606/2013 са уредени в Закона за ограничителните заповеди (898/1998).

В този закон е предвидена възможност за налагане на ограничителна заповед с цел предотвратяване на престъпления срещу живота, здравето, свободата или неприкосновеността на личния живот, предотвратяване на заплахата от такова престъпление или друг вид сериозен тормоз. Ако лицето, което се чувства застрашено, и лицето, срещу което се иска ограничителната заповед, живеят постоянно в едно и също жилище, ограничителна заповед може да се наложи, за да се предотврати престъпление срещу живота, здравето или свободата или пък заплахата от такова престъпление (*вътрешносемейна ограничителна заповед*).

Директива 2011/99/ЕС се прилага за ограничителните заповеди, наложени във Финландия, ако ограничителната заповед е била наложена в резултат на престъпление или предполагаемо престъпление. Ако ограничителната заповед не е свързана с престъпление, както е посочено в Директивата, тя попада под действието на Регламент (ЕС) № 606/2013.

Както се описва по-подробно в съответното решение, лицето, което е обект на ограничителната заповед, не може да се среща с лицето, ползващо се от защита, или по друг начин да се свързва или да прави опити да се свързва с него (*базова ограничителна заповед*). Забранено е също така проследяването или наблюдаването на лицето, ползващо се от защита. Лицето, което е обект на вътрешносемейна ограничителна заповед, трябва да напусне жилището, в което той или тя и лицето, ползващо се от защита, живеят заедно за постоянно, като той или тя няма право да се връща там. Ако има причина да се смята, че базовата ограничителна заповед не е достатъчна, ограничителната заповед може да бъде разширена. В такъв случай ограничителната заповед се прилага и за пребиваване в близост до постоянното жилище, ваканционното жилище или работното място на лицето, ползващо се от защита, или в близост до друго съпоставимо място, което се посочва конкретно (*разширена ограничителна заповед*). Все пак ограничителната заповед не се отнася до лични отношения, за които има подходящо основание и които явно са необходими. Уреждането на всички необходими лични отношения за предпочитане следва да бъде направено още в решението за налагане на ограничителната заповед.

Ограничителна заповед може да се налага най-много за една година. Вътрешносемейна ограничителна заповед може да се налага най-много за три месеца. Ограничителната заповед влиза в сила след постановяването на решението на районния съд за налагане на такава заповед.

Решението трябва да се спазва, независимо от евентуалното обжалване, освен ако по-висш съд не постанови друго. Ограничителната заповед може да се подновява. В случай на подновяване ограничителната заповед може да бъде наложена най-много за две години. Вътрешносемейна ограничителна заповед може да се подновява най-много за три месеца.

Налагането на ограничителна заповед може да се поиска от всяко лице, което има основателна причина да се чувства застрашено или тормозено от друго лице. Искането може да бъде отправено също така от органите на прокуратурата, полицията или органа за социално подпомагане.

Искането може да бъде устно или писмено, като се използва специален формуляр.

Делата за издаване на ограничителни заповеди се разглеждат от районния съд. Компетентен е районният съд по местопребиваване на лицето, което иска защита, или мястото, където ограничителната заповед ще се прилага основно. Ако лицето, против което се иска ограничителна заповед, е заподозряно за престъпление, което може да е от значение при разглеждането на делото за ограничителната заповед, компетентният наказателен съд е компетентен също така по въпроса за ограничителната заповед.

Доколкото е целесъобразно, разпоредбите относно наказателното производство се прилагат за изслушването в съда на дела, свързани с налагане на ограничителна заповед. Във финландската съдебна практика ограничителната заповед се налага почти без изключение като самостоятелна мярка, отделна от разглеждането на наказателно дело, въпреки че според закона такава мярка може да се прилага и във връзка с наказателно производство.

Ограничителна заповед може да се налага, ако има основателни причини да се смята, че лицето, против което е поискана заповедта, има вероятност да извърши престъпление срещу живота, здравето, свободата или неприкосновеността на личния живот на лицето, което се чувства застрашено, или да го подложи на сериозен тормоз по друг начин.

Вътрешносемейна ограничителна заповед може да бъде наложена, ако има вероятност лицето, против което се иска ограничителната заповед, като се съди от заплахите, които той или тя е отправил/а, и от евентуални предишни престъпления или друго поведение, да извърши престъпление срещу живота, здравето или свободата на лицето, което се чувства застрашено, и налагането на ограничителната заповед не е неразумно, предвид тежестта на предполагаемото престъпление, обстоятелството, че лицата живеят в едно домакинство, и други факти, представени по делото.

Когато се преценяват предпоставките за налагането на ограничителна заповед, трябва да се обърне внимание на обстоятелствата, свързани със съответните лица, естеството на евентуално предишно престъпление или тормоз и дали е било извършено повторно, както и вероятността лицето, срещу което се иска ограничителна заповед, да продължи с тормоза или да извърши престъпление срещу лицето, което се чувства застрашено.

Може да бъде наложена и временна ограничителна заповед. Решение за налагането на временна ограничителна заповед се взема от длъжностно лице, което има правомощия да извършва арести, или от съда. Длъжностното лице, което има правомощия да извършва арести, трябва своевременно и най-много в срок от три дни да представи своето решение за разглеждане от компетентния районен съд.

По принцип самите страни заплащат разходите, произтичащи от разглеждането на дело, свързано с ограничителна заповед. Въпреки това, ако са налице основателни причини за това, съдът може да осъди страна да заплати определена част или всички разумни правни разходи на насрещната страна. Съдебна такса не се начислява.

Страните имат право да използват услугите на адвокат и право на безплатна правна помощ, ако са изпълнени условията, предвидени в Закона за правната помощ (257/2002).

Съдът трябва незабавно да въведе в полицейската компютърна система съдебното решение за налагане, отмяна или изменение на ограничителна заповед.

За съдебното решение се уведомяват също ищецът, лицето, което ще бъде защитено чрез ограничителната заповед, и лицето, срещу което е поискана ограничителната заповед. Съдебното решение трябва да бъде връчено на лицето, срещу което е наложена ограничителната заповед, по удостоверим начин, освен ако то е било обявено или постановено в присъствието на лицето.

Полицията следи за спазването на ограничителните заповеди.

Нарушенията на ограничителни заповеди се наказват съгласно глава 16, раздел 9а от Наказателния кодекс (39/1889).

Член 18, буква а)(i) - органите, които са компетентни за постановяване на мерките за осигуряване на защита и за издаване на удостоверенията съгласно член 5

Органи, компетентни да постановяват мерки за осигуряване на защита

Общите съдилища (районни съдилища, апелативни съдилища и Върховния съд).

Органи, компетентни да издават удостоверения по член 5

Общите съдилища (районни съдилища, апелативни съдилища и Върховния съд).

Удостоверението се издава от съда, който е наложил ограничителната заповед, попадаща в обхвата на Регламента и посочена в Закона за ограничителните заповеди (898/1998).

Удостоверението се издава в съответствие с членове 5—7 от Регламента. Създаващото заплаха лице се уведомява за удостоверението в съответствие с член 8 от Регламента и член 5 от Закона (227/2015) за прилагане на Регламента на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела.

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index.html>

Член 18, буква а)(ii) - органите, пред които трябва да се предяви мярка, постановена в друга държава членка, и/или които са компетентни за изпълнението на такава мярка

Районният съд на Хелзинки.

Данни за контакт: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Мярка за осигуряване на защита, наложена в друга държава членка, се признава във Финландия в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламента без отделно производство, както е предвидено в член 4 от Закона (227/2015) за прилагане на Регламента на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела. Тези мерки за осигуряване на защита се вписват в регистъра, посочен в член 15 от Закона за ограничителните заповеди (898/1998), по същия начин като ограничителна заповед, наложена във Финландия.

Член 18, буква а)(iii) - органите, които са компетентни да направят приспособяването на мерките за осигуряване на защита съгласно член 11, параграф 1

Районният съд на Хелзинки.

Данни за контакт: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Приспособяването на мярка за осигуряване на защита се извършва съгласно посоченото в член 11 от Регламента в съответствие с писмената процедура по член 3 от Закона (227/2015) за прилагане на Регламента на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела.

Член 18, буква а)(iv) - съдебните органи, до които трябва да се подаде искане за отказ на признаване и, където е приложимо — за изпълнение, съгласно член 13

Районният съд на Хелзинки.

Данни за контакт: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Признаването или изпълнението на съдебното решение се отказва съгласно член 13 от Регламента по реда на писмената процедура по член 3 от Закона (227/2015) за прилагане на Регламента на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела.

Член 18, буква б) - езика или езиците, които се приемат за преводи, както е посочено в член 16, параграф 1

Приеманите езици са фински, шведски и английски език. Удостоверение, издадено на друг език, също може да бъде прието, при условие че няма друга пречка за приемането му.

Последна актуализация: 19/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.